

Â

21 Φεβρουαρίου 2023

Σχέδιο νόμου για την αντιμετώπιση της βίας και του εκφοβισμού στα σχολεία.

Οι προτάσεις της ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ.

Το κοινωνικό φαινόμενο της ενδοσχολικής βίας και του εκφοβισμού αποτελεί

ένα **ανησυχητικό φαινόμενο με πολλαπλές αρνητικές επιπτώσεις στον σχολικό χώρο** και στην ευρύτερη κοινωνική πραγματικότητα, αφού μπορεί να δημιουργήσει αρνητικό κλίμα στο σχολείο και να επηρεάσει άμεσα τη διαδικασία της μάθησης. Η έκθεση στην ενδοσχολική βία μπορεί να επιφέρει σοβαρά συναισθηματικά προβλήματα και έντονο άγχος τόσο στους μαθητές όσο και στους εκπαιδευτικούς.

Ο ρόλος του σχολείου στην αντιμετώπιση και πρόληψη της σχολικής βίας είναι σημαντικός, δεδομένου ότι το σχολικό περιβάλλον έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει τη συμπεριφορά των μαθητών και να δράσει σαν μηχανισμός πρόληψης στην προσπάθεια αντιμετώπισης της ενδοσχολικής βίας. Χρειάζεται γι' αυτό να αναπτυχθούν άμεσα **προληπτικές και παρεμβατικές πρακτικές** για αντιμετώπιση, αλλά και μείωση του προβλήματος.

Η **πρόληψη της σχολικής βίας και του εκφοβισμού** προϋποθέτει μεταξύ άλλων την καταγραφή, τη μελέτη, αλλά και την αντιμετώπιση των φαινομένων σε πρώιμο στάδιο, καθώς και την ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση ολόκληρης της εκπαιδευτικής κοινότητας. Η σε βάθος κατανόηση ζητημάτων που άπτονται της σχολικής βίας και του εκφοβισμού, η

συντονισμένη διαχείριση των ζητημάτων αυτών μέσα από τη δημιουργία δικτύων σε εθνικό και τοπικό επίπεδο είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για την ανάπτυξη στοχευμένων δράσεων.

Το ζήτημα είχε αντιμετωπιστεί για πάρα πολλά χρόνια κατά τρόπο αποσπασματικό για αυτό τον λόγο **είναι απαραίτητη μία συνολικότερη και ουσιαστικότερη παρέμβαση**, η οποία θα στοχεύει στην ουσία του προβλήματος, θα περιλαμβάνει στη διαδικασία όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, θα είναι αποτέλεσμα εξαντλητικού διαλόγου και **δεν θα είναι προϊόν μιας προεκλογικής αναγκαιότητας να εμφανιστεί έργο**, το οποίο όμως θα έχει σοβαρές ελλείψεις και δεν θα απαντά στις ανάγκες.

Το νομοσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας με τίτλο: “Ζούμε Αρμονικά Μαζί - Σπάμε τη Σιωπή: Ρυθμίσεις για την πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας και του εκφοβισμού στα σχολεία και άλλες διατάξεις”, πολύ φοβόμαστε πως είναι ένα νομοσχέδιο τίτλων.

Χωρίς μάλιστα να αξιοποιεί ουσιαστικά την όποια εμπειρία των προηγούμενων επιτροπών, καθώς το “Παρατηρητήριο Ενδοσχολικής Βίας” -μπήκε στο ψυγείο επί κυβερνήσεως ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ το 2016- παρέμεινε ανενεργό, παρά τις μεγαλόστομες διακηρύξεις και στη διάρκεια της θητείας της ΝΔ.

Το σχέδιο νόμου ενώ δείχνει ότι λαμβάνει μέτρα και παίρνει πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση της βίας, στην πραγματικότητα δεν παρεμβαίνει ουσιαστικά. Βασικά σημεία στα οποία εστιάζουμε την κριτική μας είναι τα ακόλουθα:

- Υπάρχει μέριμνα για την καταγραφή των περιστατικών αλλά **δεν υπάρχει και αντίστοιχη μέριμνα για την αντιμετώπισή τους.**

- **Οι άνθρωποι που θα επωμισθούν το βάρος της διαχείρισης και των παρεμβάσεων και ιδιαίτερα με την πίεση των καταγγελιών ν** (επώνυμων και ανώνυμων) **θα είναι οι εκπαιδευτικοί.**

Ο χειρισμός και η προτεραιοποίηση των περιστατικών γίνεται από αυτούς, **χωρίς να έχουν την επιστημονική κατάρτιση ούτε την υποστήριξη στο έργο τους ψυχολόγων και κοινωνικά ν λειτουργώ ν, στο επίπεδο της σχολικής μονάδας**. Το υπουργείο για μια ακόμα φορά μεταφέρει την ευθύνη στους εκπαιδευτικούς και στους διευθυντές των σχολικών μονάδων, χωρίς μάλιστα να προβλέπει **καμία απολύτως ελάφρυνση του διδακτικού ωραρίου** αυτών που θα αναλάβουν αυτή την πολύ δύσκολη διαδικασία. Πού θα βρεθεί αλήθεια ο επιπλέον χρόνος, ο οποίος θα πρέπει να αφιερωθεί στο συγκεκριμένο ζήτημα, με τον

τεράστιο γραφειοκρατικό όγκο που συσσωρεύεται καθημερινά στις σχολικές μονάδες;

- Η **ειδική ψηφιακή πλατφόρμα** θα δημιουργήσει πάρα πολλά προβλήματα, λόγω της δυνατότητας ανωνυμίας, καθώς **δεν μπορεί να ελεγχθεί εάν αυτός που θα καταγγέλλει ανώ νυμα θα είναι ο μαθητής και όχι ο γονέας, ιδιαίτερα στο δημοτικό σχολείο, όπου οι μαθητές είναι μικρής ηλικίας. Κανείς δεν μπορεί να προστατευτεί από ενδεχόμενες ψευδείς αναφορές,** για διάφορους λόγους (προσωπικές αντιπαραθέσεις, αντιπάθειες κλπ), ενώ πολύ μεγάλος είναι και ο **κίνδυνος ψευδών αναφορών για σοβαρά ζητήματα, τα οποία θα χρειάζονται την παρέμβαση εισαγγελέα και μέχρι να διερευνηθούν θα οδηγούν τους εκπαιδευτικούς σε αυτοδίκαιη αργία. Οι καταγγελίες των γονέων από τη στιγμή που θα γίνονται επώ νυμα, δεν υπάρχει κανένας λόγος να γίνονται μέσω της πλατφόρμας,** αλλά μέσω είτε των αρμόδιων υπηρεσιών (διεύθυνση εκπαίδευσης, σχολική μονάδα) είτε μέσω του αρμόδιου εισαγγελέα. **Στην πλατφόρμα θα πρέπει να μείνει μόνο η ανώ νυμη δυνατότητα καταγγελίας από τους μαθητές,** που και αυτή για τα παιδιά του δημοτικού είναι ιδιαίτερα δύσκολο να πραγματοποιηθεί.

- **Δεν υπάρχει καμία πρόβλεψη για έναν πρώτο έλεγχο των καταγγελιών σε επίπεδο υπουργείου Παιδείας, από αρμόδιους εξειδικευμένους επιστήμονες,** ώστε οι εμφανώς αστήρικτες, ατεκμηρίωτες και οφθαλμοφανώς εμπαθείς, να μην διοχετεύονται στις σχολικές μονάδες δημιουργώντας χωρίς λόγο, εντάσεις, ανησυχία και αχρείαστη γραφειοκρατία.

- Απουσιάζει από το εκπαιδευτικό σύστημα **η μονιμότητα μιας δομής διεπιστημονικά στελεχωμένης που να αντιμετωπίζει αυτά τα περιστατικά,** που δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν μόνο με σεμινάρια επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών.

- **Δεν υπάρχει καμία μέριμνα για τα φαινόμενα διαδικτυακής βίας.** Το μεγαλύτερο ποσοστό φαινομένων βίας στο σχολείο αφορά ή ξεκινά από τα κοινωνικά δίκτυα.

- **Η παρουσία ψυχολόγων και εξειδικευμένων συμβούλων σε επίπεδο σχολικής μονάδας είναι ανεπαρκής.** Αλήθεια πιστεύει το υπουργείο ότι με επιμορφώσεις express θα προετοιμάσει εκπαιδευτικούς για να αντιμετωπίσουν αντίστοιχα περιστατικά;

- Η διαχείριση των περιστατικών γίνεται αποκομμένα, **χωρίς τη συμμετοχή του Συλλόγου Διδασκόντων** στην αντιμετώπιση των θεμάτων μέσα από τη συνεργασία όλων των εκπαιδευτικών.

- Δε γίνεται καμία αναφορά στο θέμα των **εκπαιδευτικών ως αποδεκτών βίας,** ενώ είναι ένα φαινόμενο το οποίο αυξάνεται ανησυχητικά.

- Δεν υπάρχει κάποια **μέριμνα νομικής διασφάλισης των εκπαιδευτικών** (διευθυντής σχολείου και αρμόδιος εκπαιδευτικός), οι οποίοι κινδυνεύουν να εμπλακούν σε δικαστικές περιπέτειες στην προσπάθειά τους να επιτελέσουν το έργο τους. Τα θλιβερά περιστατικά με εκπαιδευτικούς που σύρθηκαν στα δικαστήρια από γονείς στην περίοδο της πανδημίας, είναι πολύ πρόσφατα.

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, **αναγνωρίζει** τη σοβαρότητα του θέματος και την **ανάγκη ουσιαστικών παρεμβάσεων**. Όλα αυτά όμως δεν θα πρέπει να γίνουν πρόχειρα και γρήγορα ώστε να εμφανιστεί προεκλογικά έργο. Καλεί το Υπουργείο Παιδείας να μην βιαστεί να φέρει σε ψήφιση το σχέδιο νόμου και να προχωρήσει σε ουσιαστικές βελτιωτικές κινήσεις, αφού λάβει υπόψη και τις προτάσεις των φορέων. Οι εκπαιδευτικοί είμαστε αποφασισμένοι να βοηθήσουμε δημιουργικά εφόσον κληθούμε να συμβάλλουμε.

Δημοκρατική Συνεργασία

Εκπαιδευτικών Π.Ε.

Â